

Voleybolcuların Başarı Algısı: Türkiye Sultanlar Ligi Örneği

Ersin AFACAN¹ , Meltem Işık AFACAN²

DOI: <https://doi.org/10.38021/asbid.1246215>

ORJİNAL ARAŞTIRMA

¹Milli Eğitim Bakanlığı,
Manisa/Türkiye

²Aydın Adnan Menderes
Üniversitesi,
Spor Bilimleri Fakültesi,
Aydın/Türkiye

Öz

Sporcunun sporculuk yaşamında nasıl başarılı olabileceğine yönelik birçok farklı bilimsel ve felsefi taktikler vardır. Ancak sporcu için en yararlı yol, başarıya olan bakış açısını geliştirmektir. Çünkü başarının ne olduğuna dair kişisel tanımlar değişebilir. Ayrıca sporda başarılı olmanın tek bir geçerli yolu yoktur. Bir sporcu için yarar sağlayan bir yol başka sporcu için yararlı olmayabilir. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı, Türkiye Sultanlar Liginde oynayan Türk voleybolcuların başarıya ilişkin görüş ve düşüncelerini incelemektir. Araştırmanın çalışma grubu, kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemiyle seçilen ve araştırmaya gönüllü olarak katılan 31 sporcudan oluşmaktadır. Sporcuların başarı algısını belirlemek için veri toplama aracı olarak iki adet açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme sonunda toplanan veriler, içerik analizi tekniği yardımı ile yorumlanmış ve doğrudan alıntılarla desteklenerek sunulmuştur. Sonuçlar, profesyonel voleybolcuların “Başarı nedir?” sorusuna genelde hedef temalı yanıtlar verdiklerini göstermektedir. Bununla birlikte voleybolcuların geneli başarının en temel ölçütü olarak performansı ifade etmişlerdir. Bu çalışmanın bulguları, voleybolcular açısından başarının ne olduğuna dair kişisel tanımların belirlenmesinde ve başarı ölçütlerinin ortaya net olarak konulmasında yararlı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu çalışmanın başarı algısı konusunda benzer çalışmalara örnek olacağı tahmin edilmektedir. Çünkü literatürde voleybolcuların başarı algısı üzerine yapılan çalışma sayısı çok azdır.

Anahtar kelimeler: Başarı, Başarı algısı, Voleybol, Voleybolcu, Sultanlar Ligi.

Sorumlu Yazar:
Meltem IŞIK AFACAN
isik.meltem@adu.edu.tr

Volleyball Players' Perception of Success: Turkish Sultans League Sample

Abstract

There are many different scientific and philosophical tactics on how the athlete can be successful in his/her sports life. However, the most beneficial way for the athlete is to develop his/her perspective on success. Because personal definitions of what success is can change. Also, there is no single valid way to be successful in sports. What works for one athlete may not be beneficial for another. Therefore, the aim of this study is to examine the opinions and thoughts on success of Turkish volleyball players playing in the Turkish Sultans League. The study group of the research consists of 31 athletes selected by using easily available situation sampling method and voluntarily participated in the research. In order to determine the success perception of the athletes was used a semi-structured interview form that included two open-ended questions. The data collected at the end of the interview were interpreted with content analysis and presented with direct quotations. The results show that professional volleyball players ask "What is success?" It shows that they usually give target-themed answers to the question. However, most of the volleyball players expressed performance as the most basic criterion of success. It is thought that the findings of this study will be useful in determining personal definitions of what success is for volleyball players and in revealing the success criteria clearly. In addition, it is estimated that this study will be an example for similar studies on perception of success. Because the number of studies on the perception of success of volleyball players is very few in the literature.

Keywords: Success, Perception of success, Volleyball, Volleyball player, Sultans League.

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi:
01.02.2023

Kabul Tarihi:
26.06.2023

Online Yayın Tarihi:
28.06.2023

Giriş

Başarı, hedefler belirleyerek belirli bir pozisyonda atılan adımların olumlu olarak geri dönmesi ve karşılaşılan zorluklara gösterilen fiziksel ve zihinsel dayanıklılık olarak tanımlanabilir (Andrews, 2017). Başarı, toplumdan topluma ve zamandan zamana değişir ama toplum ve insan açısından her zaman önemli bir gereksinimdir (Seibel, 1974). Özellikle voleybol sporu gelişmeye devam ettikçe daha mücadeleci bir oyun haline geleceği için başarı kavramının önemi artacaktır.

Sporcuların başarıyı nasıl değerlendirdikleri, sportif hedeflerinin ne olduğu, performansları ile ilgili aldıkları geri bildirimler ve kendilerini yeterli hissedip hissetmedikleri gibi durumlar başarı algısı üzerinde etkili olmaktadır (Ryckman ve Hamel 1993). Sporda başarının anlam kazanması için hayata geçen bazı değerler var. “En iyi olan kazansın” anlayışı buna iyi bir örnektir (Cüceloğlu, 2021). Buna göre sporcuların motivasyon türlerini doğru şekilde anlayabilmek, başarının onlar için ne ifade ettiğini bilmek ile bağlantılıdır (Moran, 2004). Dolayısıyla sportif değerler, sporcuların motivasyonunu anlayabilmek için yararlıdır.

Yetenek kuramından etkilenip spor için hedeflere ulaşmada ve başarı motivasyonunda görev yaklaşımli hedefler ve ego yaklaşımli hedefler olmak üzere iki temel durum ortaya konulmuştur Duda ve White (1992). Buna göre sporcuların yaptıkları spordan zevk almaları ve karşılaştıkları sorunlara karşı kararlılıkla çözüm aramaları, içsel motivasyon ve görev yönelimli olmalarından kaynaklanmaktadır (Abele ve Alfermann, 2001). Başarı algısı; kişinin hedeflediği sonuçlara ulaşmak için sergilediği çaba ve yeterliliklerini yorumlama algısıdır (Nicholls, 1989). Dolayısıyla sporda başarı algısı, sporcunun performans hedeflerine ulaşmasını ve sonrasında yaşadığı duygu ile düşünceleri içermektedir.

Başarısızlık veya bir başka ifade ile başarı nedir? Kişinin kendisine güvenmesi ve inanması için öncelikle bu sorunun yanıtlanması ve açıklanması gerekir (Courberive, 1952). Her insan kendisine özgü başarı görüşünü oluşturmalıdır. Bu görüşün zamanla değişebileceğinin de farkında olmalıdır (Hernon ve Schwartz, 2015). Çünkü başarı, sporcuların bu kavramdan ne anladığına göre değişkenlik gösterebilmektedir. Özellikle günümüz profesyonel sporlarında sporcuların hem başarıya ulaşma yolları hem de başarı algıları sürekli değişiklik gösterebilmektedir. Bu bağlamda “Sporcular için başarı ölçütleri nelerdir?” ve “Başarılı insanların bazı alışkanlıkları nelerdir?” gibi sorulara verilecek cevaplar, sporcular için başarının ne anlama geldiğini anlamamıza yardımcı olur. Böylelikle sporcunun başarıya ulaşması konusunda başarı algısını öğrenmek, ona yardımcı olmak için önemli bir etken olarak ifade edilebilir. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı, Sultanlar Liginde oynayan Türk voleybolcuların, başarıya ilişkin görüş ve düşüncelerini incelemektir.

Gereç ve Yöntem

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, Türkiye Sultanlar Liginde oynayan Türk voleybolcuların başarıya ilişkin görüş ve düşüncelerini incelemektir.

Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- (1) Voleybolcuların başarı tanımı nedir?
- (2) Voleybolcular için başarının en temel ölçütü nedir?

Araştırmanın Modeli

Çalışmada nitel araştırma yöntemi ve fenomenoloji deseni kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemiyle seçilen ve araştırmaya gönüllü olarak katılan 31 Türk kadın voleybolcudan oluşmaktadır. Nitel araştırma yöntemlerinde yaygın olarak kullanılan bu yöntemde araştırmacı ulaşılabilirliği kolay olan bir durumu seçer. Böylece araştırmaya hız ve pratiklik kazandırılır. Ayrıca maliyeti daha düşük olan bir örnekleme yöntemidir (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen formda iki adet açık uçlu soru yer almaktadır. Bu sorular uygulanan pilot çalışma sonrasında, uzman görüşleri de dikkate alınarak belirlenmiştir. Böylelikle görüşme formunun kapsam ve görünüş geçerliğinin sağlanması amaçlanmıştır. Ayrıca katılımcılardan bilgilendirilmiş gönüllü onam formu alınmıştır.

Görüşme formunda yer alan ve araştırmaya katılan voleybolculara yöneltilen sorular şu şekildedir:

1. Başarı sözcüğünü bir cümle ile tanımlar mısınız?
2. Size göre voleybolda bir sporcu için başarının en temel ölçütü nedir? Neden?

Verilerin Analizi

Araştırma sonucunda elde edilen veriler, içerik analizi yaklaşımıyla değerlendirilmiştir. İçerik analizi, belli kurallara dayalı kodlamalar doğrultusunda bir metnin bazı kelimelerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistemli ve tekrarlanabilir bir tekniktir. Bu teknik sayesinde metin içindeki belli kelimelerin veya kavramların varlığı belirlenmeye çalışılır. Araştırmacılar bu

kelime ve kavramların varlığını, anlamlarını ve ilişkilerini belirleyip analiz etmeye çalışır. Böylece metinlerde yer alan mesaja ilişkin çıkarımlarda bulunurlar (Büyüköztürk vd., 2010).

Bulgular

Analiz sürecinde katılımcılar K1, K2, K3,....., K8 şeklinde kodlanmıştır. Araştırmaya katılan voleybolcuların genel bilgileri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1

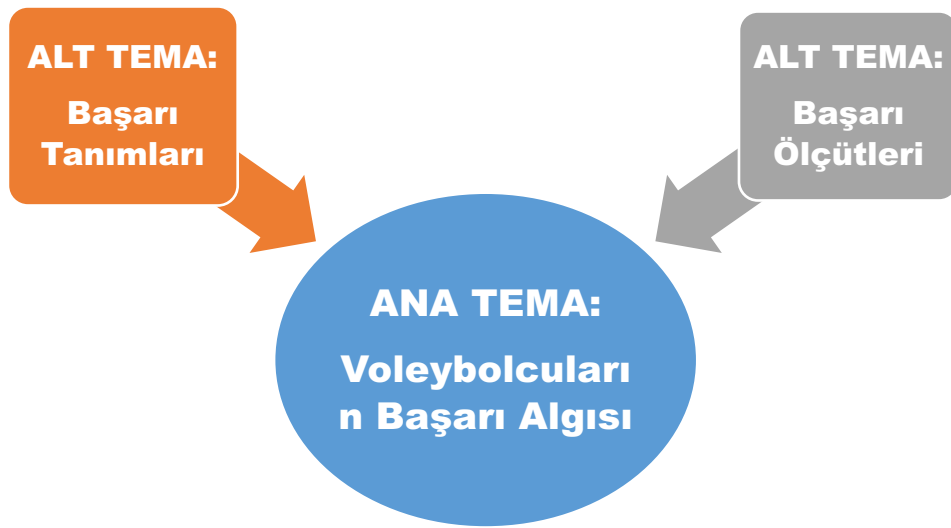
Voleybolcuların Demografik Özellikleri (N=31)

	Demografik Özellikler	N	%
Yaş	20-24	23	74.2
	25-29	7	22.6
	30-34	1	3.2
	Toplam	31	100
Öğrenim Durumu	Lisans Öğrencisi	17	54.9
	Lisans Mezunu	13	41.9
	Yüksek Lisans Mezunu	1	3.2
	Toplam	31	100
Mesleki Deneyim	3	9	29
	4	3	9.7
	5	5	16.1
	6	3	9.7
	7	3	9.7
	8	4	12.9
	10 ve üstü	4	12.9
	Toplam	31	100
Medeni Durum	Bekâr	30	96.8
	Evli	1	3.2
	Toplam	31	100
Pozisyon	Pasör	4	12.9
	Smaçör	7	22.6
	Orta Oyuncu	10	32.2
	Pasör Çaprazı	4	12.9
	Libero	6	20.0
	Toplam	31	100
Milli Takım	A Milli	5	16.1
	Genç Milli	9	29
	Yıldız Milli	9	29
	Millilik Yok	8	25.9
	Toplam	31	100

Çalışma grubu incelendiğinde, voleybolcuların büyük çoğunluğu yani % 74.2'si (f=23) 20-24 yaş aralığında iken, % 22.6'sı (f=7) 25-29 yaş aralığında ve % 3.2'i (f=1) 30-34 yaş aralığında yer aldığı görülmektedir. Dolayısıyla sporcuların büyük çoğunluğu 30 yaş altında olduğu için yaş bakımından birbirlerine yakın homojen bir grup oldukları anlaşılmaktadır.

Öğrenim durumu bakımından voleybolcuların yarısından fazlası % 54.9 ve (f=17) ile lisans öğrencisi iken, % 41.9'u (f=13) lisans mezunudur. Mesleki deneyim bakımından voleybolcuların % 29'u (f=9) 3 yıllık, % 16.1'i (f=5) 5 yıllık iken % 12.9'luk oranla (f=4) 8 ve 10+ üstü yıllık bir mesleki deneyime sahiptir. Çalışma grubunda yer alan voleybolcuların büyük çoğunluğu % 96.8'si (f=30) bekâr iken sadece 1 sporcu evlidir. Voleybolcuların pozisyon olarak dağılımında orta oyuncular % 32.2'si (f=10) ile ön sırada yer almaktadır. Milli olma durumları bakımından ise voleybolcuların çoğu Genç ve Yıldız Milli Takımlarında oynamıştır. İki kategoride yer alan sporcuların oranı toplamda % 58 ile (f=18) olarak belirlenmiştir. Bütün bu özellikler bakımından da çalışma grubunun homojen bir grup olduğu görülmektedir.

Araştırmada “Voleybolcuların Başarı Algısı” için oluşturulan sorular bir ana tema ve üç alt tema altında toplanmıştır.

Tablo 2

Voleybolcuların Başarı Tanımı ile İlgili Alt Tema, Kodlar ve Frekanslar

Alt Tema	Kod	Katılımcı	f
Başarı Tanımı	Hedef	K1, K2, K5, K6, K10, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K19, K20, K22, K23, K24, K26, K28, K31	19
	Performans	K3, K4, K11, K12, K21, K25, K27, K29, K30	9
	Coşku	K7, K8, K9	3

Tablo 2’de voleybolcuların yaptıkları başarı tanımları incelendiğinde; çoğunlukla hedef kelimesine vurgu yaptıkları (f:19), daha sonra performans kelimesini öne çıkardıkları (f:9), bunlara ek olarak coşku (f:3) konusuna değindikleri belirlenmiştir.

Aşağıda bazı dikkat çeken görüşlere yer verilmiştir.

“Bence başarı, belirli bir süre içinde belirli hedefleri gerçekleştirebilmektir.” (K1)

“Kişinin belirlediği hedeflerine ulaşmasıdır.” (K10)

“Başarı, doğuştan gelen yetenekleri beceriye çevirerek amaçlanan bireysel hedeflere ulaşabilmektir.” (K19)

“Başarı, hayal ederek hedeflediğimiz noktaya gelebilmektir.” (K24)

“Gösterilen performans karşısında alınan geri dönüşe başarı denir.” (K3)

“Verimli ve çok çalışmanın sonucunda sergilenen performans, başarıdır.” (K30)

“Başarı, her olumsuzluğa rağmen coşku sahibi olabilmektir.” (K7)

Tablo 3

Voleybolcuların Başarı Ölçütleri ile İlgili İki Alt Tema, Kodlar ve Frekanslar

Alt Tema	Kod	Katılımcı	f
Başarı Ölçütü	Disiplin	K3, K4, K5, K7, K8, K13, K15, K17, K20, K21, K22, K25, K31	13
	İstikrar	K1, K6, K11, K16, K19, K24, K26, K27, K29, K30	10
	Birliktelik	K2, K9, K10, K12, K14, K18, K23, K28	8

Tablo 3’de voleybolcuların başarı ölçütleri incelendiğinde; disiplin olgusu (f:13) ve sonrasında istikrar olgusunun öne çıktığı görülmektedir. Bunların yanında takım birlikteliğine (f:8) vurgu yapıldığı da belirlenmiştir.

Aşağıda dikkat çeken bazı görüşlere yer verilmiştir.

“Disiplinli şekilde çalışmak başarıyı getiren en önemli etkidir.”(K3)

“Sporcu için başarının temel ölçütü, disiplinli olmasıdır.”(K13)

“Başarının en temel ölçütü, disiplindir. Çünkü belirlenen hedeflere disiplinli bir şekilde çalışarak ulaşılır ve böylece başarı gelir.” (K17)

“Bence disiplinli olmak başarının ölçütüdür. Çünkü disiplinli olursak başarıya ulaşırız.” (K21)

“İstikrarlı şekilde çalışan sporcu başarıya ulaşır. Çünkü istikrarlı çalışmanın sonucunda yeterli performans ortaya çıkar.” (K1)

“Bence başarı için temel ölçüt, istikrarlı şekilde çaba göstermektir. İstikrarlı olmayan çaba dalgalı performansa neden olur.” (K11)

“Başarı istikrarlı çalışmanın ve oynamanın sonucudur. Çünkü bu şekilde sporcu bulunduğu durumdan daha iyi duruma gelir.” (K29)

“Başarı, sporcunun kendi hedefleri ile takımın hedeflerini birlikte ortaya koyması ile ölçülür. Yani takım birlikteliğini geliştirmek için kendi performansını arttırmak başarının temel ölçütüdür.” (K2)

“Sporcunun takıma ve takım oyununa verebileceği kadar katkı sağlaması başarının temel ölçütüdür. Çünkü birliktelik olmazsa bireysel ve takım başarısı da olmaz.” (K28)

Tartışma ve Sonuç, Öneriler

Sultanlar Liginde oynayan Türk voleybolcuların, başarı algısını incelediğimiz bu araştırma, sporcuların başarı tanımlarını ve başarı ölçütlerini ortaya koymuştur.

Voleybolculara göre başarı tanımını oluşturan temel olgulardan biri hedefdir. Sporda motivasyon ve başarı davranışına ilişkin son araştırmalar, başarı hedefi teorisine odaklanmıştır (Roberts vd., 1998). Örneğin Ceglie (2019), hedef temelinde görev yönelimli olan sporcuların ego yönelimli sporculara göre daha fazla oyuna ve rakibe saygı duyduklarını, kaybetmeyi ve kazanmayı daha çok kabullenme eğiliminde olduklarını ortaya koymuştur. Koşucuların başarı algısı üzerine yapılan bir araştırmada motivasyon boyutlarının başarı algıları üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkisi bulunmaktadır (Çetin ve Özman, 2019). Akademisyenler üzerine yapılan bir araştırmaya göre akademisyenlerin % 43,75’i başarı ile hedefe ulaşma kavramlarını eş tutmuştur (Karaaslan Ördek, 2018). Ayrıca hedef yöneliminin kadınlarda erkeklerden daha yüksek olduğunu gösteren araştırmalar da bulunmaktadır (Morris ve Kavussanu, 2008). Dolayısıyla voleybolcular için başarı tanımını oluşturan olgulardan birinin hedef olması anlamlıdır.

Voleybolculara göre başarı tanımını oluşturan temel olgulardan biri performanstır. Başarı ile ilgili düşünceler sonuç ile değil gayret ve çalışma ile ilişkilidir (Vollmer, 1986). Araştırmamıza katılan sporcuların % 74.2’si 20-24 yaş arasındadır. Bu yaşları kapsayan bir araştırmaya göre gençler için başarı, kendini geliştirme ve gerçekleştirme ile ilişkilidir (Karabanova ve Bukhalenkova, 2016). Benzer bir başka araştırmaya göre genç sporcular için başarı adına temel motivasyon kaynağının beceri gelişimi olduğu tespit edilmiştir (Sapp ve Haubenstricker, 1978). Performans sergileme ile ilgili özyeterlilik inancı ile ilgili olarak yapılan bir araştırmaya göre başarı algısı ile öz yeterlik inancı arasında pozitif bir ilişki bulunmaktadır (Cannon ve Scharmann, 1996). Akademisyenler üzerine yapılan bir araştırmaya göre de akademisyenlerin bir kısmı, performans

göstermeyi başarı ile eş tutmuştur (Karaaslan Ördek, 2018). Dolayısıyla voleybolcular için başarı tanımını oluşturan olgulardan birinin performans olması anlamlıdır.

Voleybolculara göre başarı tanımını oluşturan temel olgulardan biri coşkuudur. Başarı güdüsünü kişilik temelinde ilk araştıran bilim insanı Murray'a göre kişinin başarılı olmasının temelinde, bir işi ustaca yaparak karşılaştığı engelleri aşma niyeti ve kuvvet kullanarak çözülmesi zor bir durumu başarma isteği yer almaktadır (Murray, 1938). Dolayısıyla başarı güdüsünde çok iyi olma, kazanma ve içsel başarma isteği ön plana çıkar (Atkinson, 1964). Bu durumla bağlantılı olarak yapılan bir araştırmaya göre koşucuların motivasyon boyutlarının yaşam doyumları üzerinde olumlu ve anlamlı bir etkisi vardır (Çetin ve Özman, 2019). Voleybol oynayan üniversite öğrencileri ile yapılan bir araştırmaya göre başarının en önemli belirleyicisi antrenman öncesindeki duygu durumudur (Briggs, 1994). Akademisyenler üzerine yapılan bir araştırmaya göre akademisyenlerin bir kısmı devam eden bilme isteği, takdir edilme ve mutluluk ile başarıyı eş tutmuştur (Karaaslan Ördek, 2018). Dolayısıyla voleybolcular için başarı tanımını oluşturan olgulardan birinin coşku olması anlamlıdır.

Voleybolculara göre başarı ölçütlerinden biri disiplindir. Sporculardan istenilenler; kazanmak için mücadele etmek, profesyonel olma hedefi, zihinsel olarak maça hazırlanmak, öz disiplin ve takım disiplini, antrenmanlara düzenli katılmak, dürüst oyun, azimli çalışmak gibi sosyopsikolojik özellikleri sergilemeleridir (Bompa, 1999). Yapılan bir araştırmada antrenörler için, antrenörlük mesleğinin ve sporun hayatlarında hangi değerleri geliştirdiğine yönelik görüşlerine ilişkin düşüncelerinde disiplin, bireysel gelişim adına önemli bir değer olarak gösterilmiştir (Genç, 2022). Örneğin plaj voleybolcuları üzerine yapılan bir araştırmaya göre, görev odaklı olup kendini geliştirmeye daha fazla odaklanan sporcular, spordan keyif aldıkları için daha disiplinli şekilde spora katılırlar (Knoblochova vd., 2021). Akademisyenler üzerine yapılan bir araştırmaya göre akademisyenlerin bir kısmı, başarılı bir akademisyen olmak için gerekli olan özelliklerden biri olarak disiplinli olmayı ifade etmişlerdir (Karaaslan Ördek, 2018). Dolayısıyla voleybolcular için başarı ölçütlerinden birinin disiplin olması anlamlıdır.

Voleybolculara göre başarı ölçütlerinden biri istikrardır. Devamlılık, duygusal ve normatif bağlılık örgütsel bağlılığı oluşturan unsurlar olarak kabul edilmektedir (Allen ve Meyer, 1990). Örgüt yetkililerinin de çalışanlarından uzun vadeli beklentileri istikrar, öngörülebilirlik ve verimlilik (Cameron, 1986). Yapılan araştırmaların bazıları başarı güdüsü yüksek insanların kendilerini yaptıkları işlere adadıklarını ve karşılaştıkları zorluklarla mücadele etmeyi sevdiklerini göstermiştir (McClelland, 1961). Bu durum ile ilgili bilgi, inanç, tavır ve davranışlar zamanla kazanılır. Buradaki zaman, örgüt kültürünün istikrarlı olduğu ve hızla değişmediği anlamına gelir

(Koontz vd., 1999). Akademisyenler üzerine yapılan bir araştırmaya göre akademisyenlerin bir kısmı, başarılı bir akademisyen olmak için gerekli olan özelliklerden biri olarak azimli olmayı ifade etmişlerdir (Karaaslan Ördek, 2018). Dolayısıyla voleybolcular için başarı ölçütlerinden birinin istikrar olması anlamlıdır.

Voleybolculara göre başarı ölçütlerinden biri birlikteliktir. Her insanda toplumsallık duygusu az veya çok bulunmaktadır (Adler, 1985). Performans birden fazla kişiyle gerçekleştirildiğinde bu tür kümeler takım denir. Takım üyeleri birbirini tanır ve iş birliği içindedir (Goffman, 2018). Bu bağlamda birliktelik ve arkadaşlık, hem spor etkinliğine katılmada, hem de devam ettirme önemli bir etkidir (Zhang vd., 2012). Örneğin, voleybol oynayan üniversite öğrencileri ile yapılan bir araştırmaya göre algılanan başarı, katılımcılar antrenörün uygun teknik talimat verdiğini, destekleyici davranışlar sergilediğini ve hatalardan sonra bile cesaretlendirdiğini algıladıkça artmaktadır (Briggs, 1994). Akademisyenler üzerine yapılan bir araştırmaya göre akademisyen başarısını sadece ait olunan zümre içerisinde değerlendiren akademisyenler, işbirliği süreci ve işbirliği ağları sayesinde çıktı ürettiklerini ifade etmişlerdir (Karaaslan Ördek, 2018). Dolayısıyla voleybolcular için başarı ölçütlerinden birinin birliktelik olması anlamlıdır.

Başarı, insana özgü bir durum olduğu için herkesin kendisine göre bir başarı tanımı, yöntemi ve ölçütleri olabilir. Bu bağlamda başarı algısı, öznel bir olgu olduğu için kişiye, spor dalına ve şartlara göre değişebilir. Dolayısıyla bu çalışmanın voleybol sporundaki başarılı sporcuları belirlemek, puanlamak veya sıralamak gibi bir amacı bulunmamaktadır. Ayrıca bu çalışmanın bulguları ile voleybol dışındaki diğer spor dallarını da kapsayacak şekilde bir genelleme yapmak mümkün değildir.

Bu çalışmanın temel amacı, voleybolcu başarısı olgusunu incelemektir. Bu özelliğiyle araştırma, başarı algısı konusunda profesyonel Türk voleybolcular ile yapılan ilk araştırmadır. Benzer çalışmaların da yapılması bu konunun daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır. Bununla beraber çalışmada, sporda başarıya nasıl ulaşılabilceği konusundaki “voleybolcu algısının” anlaşılması çalışılmıştır.

Dolayısıyla profesyonel voleybolcuların başarı algılarının önemli olduğunu ifade edebiliriz. Yapılan bu araştırmaya göre voleybolcuların başarı algıları disiplinli ve istikrarlı olmak ile takım birlikteliğine verilen katkı ile doğrudan ilişkilidir. Başarı algıları, voleybolcuların kendilerini değerli hissetmelerini ve istenilen hedeflere ulaşma yolunda yöneticiler ve antrenörler tarafından desteklenmelerine yardımcı olacaktır. Bu bağlamda profesyonel voleybolcuların başarı algıları ile ilişkili olan faktörlerin bilinmesi önemlidir. Bu çalışmada voleybolcuların başarı algılarını etkileyeceği düşünülen hedef, performans ve coşku kavramları ön plana çıkarılmıştır.

Konu olarak alan yazında rastlanamamış olan bu çalışmanın benzer başka çalışmalara örnek olacağı tahmin edilmektedir. Ayrıca en üst ligde oynayan Türk kadın voleybolcuların başarı algısının bilinmesi gelecek nesiller için değerli bir örnek olabilir.

Etik Kurul İzin Bilgileri

Etik değerlendirme kurulu: Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu

Etik değerlendirme belgesinin tarihi:03.02.2023

Etik değerlendirme belgesinin sayı numarası: 31906847/050.04.04-08.285

Araştırmacıların Katkı Oranları Beyanı

Araştırmanın tüm aşamalarında iki yazar da eşit katkıda bulunmuştur.

Çatışma Beyanı

Yazarların araştırma ile ilgili bir çatışma beyanı bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Abele, A. E., ve Alfermann, D. (2001). Sport and exercise psychology: Overview. In N.J. Smelser & P. B. Baltes (Editors-in Chief). *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*, Amsterdam: Elsevier, pp. 14909-14913.
- Adler, A. (1985). *İnsanı tanıma sanatı*. Çeviren: Kamuran Şipal, Say Kitap Pazarlama. İstanbul.
- Allen, N. J., ve Meyer, J. P. (1990). The measurement and antecedents of affective, continuance and normative commitment to the organization. *Journal of Occupational Psychology*, 63(1), 1-18.
- Andrews, B. D. (2017). Success by failure. *About Campus*, 22(4), 13-19.
- Atkinson, J. W. (1964). *An Introduction to motivation*, New York, D. Van Nostrand company.
- Bompa, T. O. (1999). *Periodization training for sports*. Human Kinetics, Champaign IL.
- Briggs, J. D. (1994). Relations of selected variables and perception of success in volleyball. *Perceptual And Motor Skills*, 79(1), 539-544.
- Cameron, K. S. (1986). Effectiveness as paradox: Consensus and conflict in conceptions of organizational effectiveness. *Management Science*, 32(5), 539-553.
- Cannon, J. R., ve Scharmann L. C. (1996). Influence of a cooperative early field experience on preservice elementary teachers' science self-efficacy. *Science Education*, 80(4), 419-436.
- Ceglie, F. (2019). Dispositional factors and sportsmanship in italian athletes. *Sport Mont*, 17(3), 109-112.
- Cüceloğlu, D. (2021). *Var mısın? Güçlü bir yaşam için öneriler*. Kronik Kitap.
- Çetin, A., ve Özman, C. (2019). Koşucuların ultra-maraton etkinliklerine katılmalarındaki motivasyonel boyutlar ve bu boyutların onların yaşam doyumları ve başarı algılarıyla karşılaştırılması. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 177-187.
- De Courberive, J. (1952). *Comment sortir du complexe d'infériorité:(par) J. de courberive*. Aubanel.
- Duda, J. L., ve White, S. A. (1992). Goal orientations and beliefs about the cause of sport success among elite skiers. *The Sport Psychologist*, 6, 334-343.

- Genç, Ş. (2022). *Antrenörlerin spor eğitimi yoluyla kazanılan değerlere ve sporda değer değişimine yönelik görüşleri*. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Konya.
- Goffman, E. (2018). *Günlük yaşamda benliğin sunumu*. (Çev: B. Cezar). Ankara: Metis Yayınları
- Hernon, P., ve Schwartz, C. (2015). A view of successor advice to developing scholars. *Library & Information Science Research*, 37(4), 277-384.
- Karaaslan Ördek, H. (2018). *Kamu yönetimi alanında çalışan akademisyenlerin başarı algısı ve onları başarıya götüren etmenler: Ankara'daki Devlet Üniversiteleri Örneği*. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Karabanova, O. A., ve Bukhalenkova, D. A. (2016). Perception of success in adolescents. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 233, 13-17.
- Knoblochova, M., Mudrak, J., ve Slepicka, P. (2021). *Achievement goal orientations, sport motivation and competitive performance in beach volleyball players*. *Acta Gymnica*, 51, 1-8.
- Koontz, H., Weirich, H., ve Cannice, M. (1999). *Administración una perspectiva global*(14. b.). México: McGraw-Hill/Interamericana Editores S.A. De C.V. A Subsidiary of The McGraw-Hill Companies, Inc
- Mc Clelland, D. C. (1961). *The achieving society*. Princeton, Van Nostrand.
- Moran, A. (2004). *Sport and exercise psychology*. A Critical Introduction. New York: Roudledge.
- Morris, R. L., ve Kavussanu, M. (2008). Antecedents of approach-avoidance goals in sport. *Journal of Sports Sciences*, 26(5), 465-476
- Murray, H. A. (1938). *Explorations in personality: A clinical and experimental study of fifty men of college age.*, New York; London (Oxford University Press), 80-81.
- Nicholls, J. (1989). *The competitive ethos and democratic education*. Cambridge, M. A: Harvard University Press.
- Roberts, G. C., Treasure, D. C., ve Balague, G. (1998). Achievement goals in sport: The development and validation of the Perception of Success Questionnaire. *Journal of Sports Sciences*, 16(4), 337-347.
- Ryckman, R. M., ve Hamel, J. (1993). Perceived physical ability differences in the sport participation motives of young athletes. *International Journal of Sport Psychology*, 24, 270-283.
- Sapp, M., ve Haubenstricker, J. (1978). *Motivation for joining and reasons for not continuing in youth sports programs in Michigan*. In American Alliance for Health, Physical Education, Recreation and Dance National Convention, Kansas City, MO.
- Seibel, H. D. (1974). *The Dynamics of achievement: Paradical Perspective*. New York: The Bobbs-Merrill Com. Inc.
- Vollmer, F. (1986). The relationship between expectancy and academic achievement - How can it be explained. *British Journal of Education Psychology*, 56(1), 64-74.
- Zhang, T., Solmon, M. A., Gao, Z., ve Kosma M. (2012). Promoting school students' physical activity: a social ecological perspective. *Journal of Applied Sport Psychology*, 24(1), 92-105.

Bu eser [Creative Commons Atf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) ile lisanslanmıştır.